

Plagues

DESCRIPCIÓ DE L'INSECTE

És un heteròpter (xinxà) de la família Pentatomidae.

Els individus adults tenen una mida de 5-6 mm de llargària i 3,5-4 mm d'amplada. Tenen forma d'hexàgon allargat i de color marronós-verdós, i l'escutel té unes callositats blanques, petites i puntiformes. El dimorfisme sexual, a simple vista, només es presenta per la diferència de mida; la femella sol ésser 0,5 mm més grossa que el mascle.

Els ous tenen forma de barrilet d'1 mm de longitud i 0,8 mm de diàmetre. Els primers dies després de la posta són de color groc i s'enfosqueixen en avançar el seu desenvolupament. La part superior està decorada amb unes taques negres en disposició radial eriçada.

Les larves passen per 5 estadis que van augmentant de mida fins als 5 mm. Totes tenen forma semiesfèrica i amb una coloració que varia des del verd clar fins al verd terrós.

ESPÈCIES AFECTADES

La pudenta és un insecte polífaq que s'alimenta de qualsevol panícula de gramínia; però és només al cultiu de l'arròs on s'han descrit danys apreciables.

SÍMPTOMES I DANYS

L'invasió als camps no es produeix fins a la floració de l'arròs (cap a finals de juliol); durant tota la primavera i l'inici de l'estiu, la pudenta es va desenvolupant a les gramínies espontànies de la zona, majoritàriament *Polypogon monspeliensis*, *Paspalum paspalodes*, *Cynodon dactylon*.

Els danys produïts són únicament als grans d'arròs, a causa de l'alimentació dels individus (tant dels adults com dels immadurs). La picada la fa amb els estilets buccals de l'aparell xuclador, la qual cosa provoca una petita pèrdua de pes i una cicatriu al gra. En el camp no s'observa cap diferència amb els grans sans, però quan es desclofolla l'arròs es veuen aquestes cicatrius, i això comporta una pèrdua de qualitat al gra.

La Pudenta de l'arròs

Eysarcoris inconspicuus H.S.

Adult de Pudenta / Foto: M.A.Escolano

Grans d'arròs picats per la pudenta / Foto: M.A.Escolano

BIOLOGIA

El cicle biològic varia molt segons les condicions climàtiques de la zona; al delta de l'Ebre en general presenta 5 generacions, amb un solapament d'unes a les altres que és molt difícil de diferenciar.

Passa l'hivern en estat d'adult, amagats prop del sòl entre la malesa, a l'escorça dels arbres, i a les esquerdes del terreny. A principis de maig surten dels refugis hivernals i es van congregant a la vegetació herbàcia. A continuació, es produeix la còpula, que té una llarga duració, estant el mascle i la femella al mateix pla i en posició oposada.

Les femelles dipositen els ous agrupats en una o dues fileres paral·leles de 7 a 16 ous. La posta la solen fer sobre les fulles o a les panícules de les gramínies.

El desenvolupament larvari i ninfal té lloc entre 15 i 22 dies, segons les condicions meteorològiques (època, temperatura, insolació, humitat), l'aliment, etc. En aquest termini passen per 5 estadis: els tres primers no tenen rudiments alars i es denominen neonats, i el dos últims sí que els tenen i es denominen ninfes.

MITJANS DE LLUITA

Actualment, a Catalunya els nivells de danys no són preocupants: en cap cas no se supera el límit que indica la Normativa de Qualitat Europea (5 per mil). Per això, no cal habitualment fer cap tractament insecticida específic per controlar els nivells poblacionals.

Una manera de reduir les poblacions és eliminar les males herbes susceptibles d'alimentar la plaga abans de la floració de l'arròs. A la zona del delta de l'Ebre *Polypogon monspeliensis* ("Cua de rata") és on es concentra quasi tota la població durant els mesos de juny i juliol.

Hi ha poca informació de la presència d'ènemics naturals de la plaga, però amb tota probabilitat els ocells insectívors la tenen dintre de la seva base d'alimentació.

Fitxa elaborada per
Miguel Àngel Escolano
Biòleg

Aspecte típic de la infestació de *Polypogon monspeliensis* a la vora d'un camp d'arròs, on es desenvolupa la pudenta a la primavera i l'inici d'estiu / Foto: M.A.Escolano

Prospecció de poblacions de pudenta en arròs / Foto: M.A.Escolano